

পদকল্পতনু

(বন্দনামালা) ।

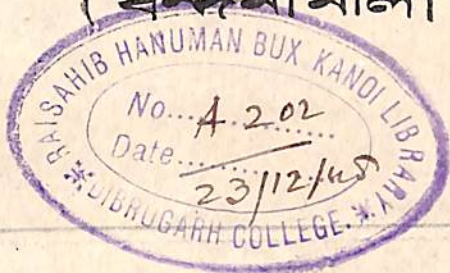
বালাবনগ্রামনিবাসিনা

লিখক ও } শ্রীবটুনাথ চক্রবর্তী কবিভূষণেন ।
প্রকাশক } সম্পাদিত

৫৫৫/৭০/৩৫

পদকল্পতরু

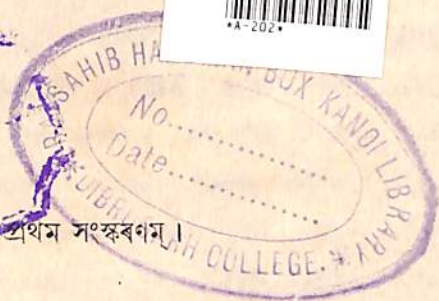
(বন্দনামালা)

বালাবনগ্রাম নিবাসিনা

শ্রীবটুনাথ চক্রবর্তী কবিভূষণেন ।

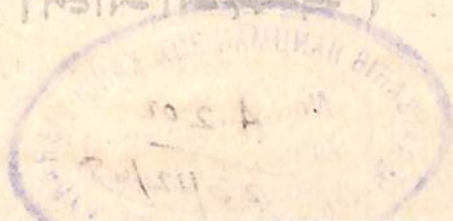
বিবচিতঃ প্রকাশিতঃ ।

প্রথম সংস্করণম্ ।

কতকনাৎ

(কালক্রমিক)

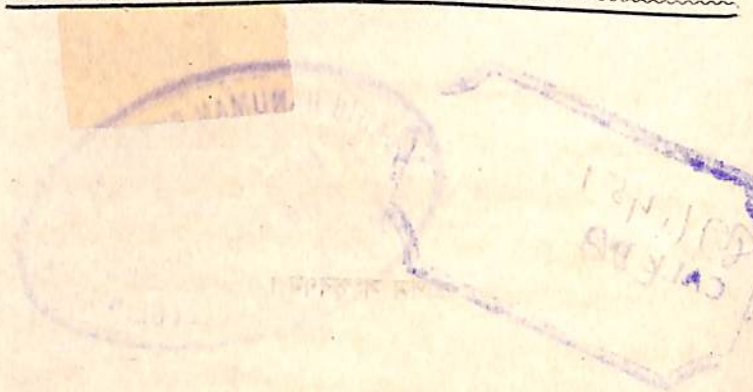
প্রিণ্টার—

শ্রীবাজেন্দ্রলাল চবকাব

কাত্যায়নী মেচিন প্রেচ

৩৯১, শিরনাবায়ন দাসেব লেন,

কলিকতা ।

ভূমিকা

পূজা পাৰ্ব্বন বিয়া সবাহ আদি হিন্দুৰ সকলো অনুষ্ঠানতে আমাৰ দেশত আয়তী সকলে গীত গায়। বস্তুতঃ আয়তী সকলৰ গীত হিন্দুৰ সকলো ধৰ্ম্মানুষ্ঠানৰ অঙ্গৰূপে পৰিগণিত হৈ পৰিছে। কিন্তু দুখৰ কথা যে বহুত ঠাইত এতিয়াও আয়তী সকলে ধৰ্ম্মানুষ্ঠান বিলাকৰ ক্ৰম বন্ধা কৰি গীত গাবলৈ শিকা নাই। উপযুক্ত কিতাপৰ অভাবেই তাৰ প্ৰধান কাৰণ বুলিব পাৰি। হিন্দুৰ ভিন ভিন ধৰ্ম্মানুষ্ঠান বিলাকৰ ক্ৰমবন্ধা কৰি শৃঙ্খলাবদ্ধ ভাবে গাব পৰাকৈ বচনা কৰা কোনো ভাল গীতৰ কিতাপ এতিয়াও ওলোৱা নাই। লিখকৰ পদ কল্পতক বন্দনা মালাই সেই অভাব দূৰ কৰিব বুলি আশা কৰা যায়।

পদকল্পতক বন্দনা মালাৰ প্ৰথম খণ্ডত লিখকে দেৱ দেৱীৰ স্তোত্ৰ বিলাকৰ ভাব লৈ সৰল অসমীয়া ভাষাত বন্দনা বচনা কৰিছে। দেৱ দেৱীৰ পূজা প্ৰসঙ্গত এই গীত বিলাক অতি উপযোগী হব বুলি বিশ্বাস। আজিও হিন্দুৰ সকলো বিলাক পূজা পাৰ্ব্বন সংস্কৃত ভাষাবেই সম্পাদিত হয়। কিন্তু ছৰ্ভাগ্যৰ বিষয় আজি সৰহ সংখ্যক হিন্দুই সংস্কৃত ভাষা ভালদৰে বুজি নেপায় গতিকে দেৱ দেৱীৰ পূজাত ব্যবহৃত স্তব স্তোত্ৰ আদিৰ অৰ্থ ভালদৰে হৃদয়ঙ্গমে কৰিব নোৱাৰে।

সেই সংস্কৃত স্তব স্তোত্র বিলাকৰ দুৰ্গম অৰ্থ লিখকৰ এই কিতাপত লিখা বন্দনাৰ সহায়েৰে সকলো মানুহেই ভালদৰে বুজিব পাৰিব।

আয়তী সকলে নিজৰ নিজৰ সুৰত গাব পৰাকৈ পদ বিলাক বচনা কৰা হৈছে। এই পদ বিলাক আমাৰ দেশৰ ওজাপালি বিলাকেও নানা সুৰ লগাই গাব পৰাকৈ লিখা হৈছে। নাম সংকীৰ্তন আদিতো এই পদ বিলাক গাব পাৰি। সংক্ষেপতে কবলৈ হলে আমাৰ এই এটা বছৰদিনীয়া অভাব দূৰ কৰিবলৈ যত্ন কৰা বাবে লিখক আমাৰ প্ৰসংশাৰ পাত্ৰ। কিতাপত খন পুৰনি অসমীয়া ভাষাত লিখা হৈছে। আমাৰ দেশত ওজাপালি বিলাকে আৰু আয়তী সকলে সাধাৰণতঃ পুৰনি অসমীয়া ভাষাতে গীত গায়। গাতকে এই কিতাপত পুৰনি অসমীয়া শাস্ত্ৰী ভাষা ব্যৱহাৰ কৰা অতি সমীচিন হৈছে।

আমি শুনি সুখ পাইছো যে লিখকে এই কিতাপৰ ২য় খণ্ড লিখিব ধৰিছে; আৰু তাত হিন্দুৰ দশ সংস্কাৰত গাব পৰাকে সুললিত সুৰেৰে কিছুখান গীত বচনা কৰিছে। এই কিতাপখন সম্পূৰ্ণকৈ লিখি উলিয়াব পাৰিলে লিখকৰ উদ্দেশ্য সফল হব।

কিতাপৰ ভাষা বৰ্ত্তমানে চলিত নিভাজ অসমীয়া ভাষা নহয়। তাৰ কাৰণ আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে। এই

কিতাপত বেচি পৰিমাণে সংস্কৃতীয়া শব্দ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।
 তেনে নোহোৱা হলে বেচি ভাল আছিল। আশাকৰোঁ ২য় খণ্ডত
 এই আমোৰীহ দূৰ হব।

অবশেষত আমি ইয়াকে কব খোজো যে লিখকৰ উচ্চম
 প্ৰশংসনীয়। আশাকৰোঁ সুধী সমাজত আৰু আয়তী সকলৰ
 মাজত এই কিতাপখনিয়ে উপযুক্ত সমাদৰ পাব। ইতি—

২১।৪।৪১

শ্ৰীউমাকান্ত শৰ্মা।

কাব্যতীৰ্থ বি এ.

প্ৰাচ্যবিদ্যাবাগীশ

চাবডেপুটি কালেষ্ট্ৰৰ।

গ্ৰন্থকাৰৰ নিবেদন ।

ডাঙৰীয়া সকল,

মোৰ বিনীত নিবেদন এই যে মই এখন শাৰদীয় ছুৰ্গী পূজালৈ গৈ সপ্তমীৰ দিন ৩জগজ্জননী বাণী বীজ স্বৰূপিনী নব ছুৰ্গীৰ পাদপদ্মত যথাশক্তি গন্ধ পুষ্প সমৰ্পন কৰি সপ্তমী পূজা সমাপনান্তে সন্ধ্যা আৰতিৰ সময়ত অনেক আয়তী গোট খাই আৰতি দেখিলেহি কিন্তু কোনোৱে গীত বা উকলী নিদিলে । আৰতি সমাপন কৰি আয়তী সকলক মই বিনয়ভাবে কলে।— আই সকল, তোমালোকে অলপ গীত গাই উকলী দিয়া । তেতিয়া তেওঁলোকে কোনো উত্তৰ নিদিয়াত মই কলে। “আই সকল, বোধকৰোঁ তোমালোকে গীত নাজানা ; মই তোমালোকক অলপ কেইটামান গীত ৰচনা কৰি দিম।” পিছত দশমী পূজা সমাপনান্তে মহিষমৰ্দ্দিনী মহামায়াৰ পাদপদ্মত ভৰষা কৰি ঘৰলৈ আহিলে। । পিছত বামনে যেনেকৈ আকাশৰ চন্দ্ৰ ধৰিবলৈ হাত বঢ়ায়, কেতেকীৰ ফুল দেখি ঢেকিয়াও ফুলিব খোজে আৰু সদাগৰে জাহাজেৰে বেপাৰ কৰা দেখি আদাৰ বেপাৰীও জাহাজৰ খবৰ কৰে তেনেকৈ মইও শিব বামাজ্জিনী শিবাও শিৱৰ পাদপদ্ম ভৰষা কৰি এই পদকল্পতৰু (বন্দনা মালা) পুথিখন আৰম্ভ কৰিলে। কিছুদিনৰ পিছত নলবাৰী সত্ৰ নিবাসী আমাম উপত্যকাৰ

স্কুলসমূহৰ ইন্স্পেক্টৰ মাননীয় শ্ৰীযুত শবৎ চন্দ্ৰ দেৱ
 গোস্বামী মহোদয় আৰু বিহামপুৰ নিবাসী শ্ৰীযুক্ত
 উমাকান্ত শৰ্ম্মা বি, এ, চাব্‌ডেপুটী কালেক্টৰ মহোদয়ে পুথি
 খন চাই বৰ উৎসাহ দিয়ে। আমাৰ স্থানীয় ভদ্রলোকসকলৰ
 উৎসাহ আৰু বানী বীজ স্বৰূপিনী মধুকৈটভ সংহত্ৰী
 বাগ্‌দিনীৰ কৃপাত এই পদ কল্পতৰুৰ প্ৰথম খণ্ড সমাধা হল।
 “ক্ৰমাশীলোহি সাধবঃ” আপোনালোক সুধীসমাজে আৰু গায়ক
 গায়িকা সকলে বিশেষ দোষ নধৰি মৰমৰ চকুৰে চাব বুলি
 আশা কৰিলোঁ। এই পুথিৰ দ্বাৰা সমাজত এধনিষ্ঠামানে উপকাৰ হলে মই
 নিজক কৃতার্থ মানিম। ইতি

বাইজৰ আশীৰ্বাদ ভিখাৰী

শ্ৰীবটুনাথ চক্ৰবৰ্ত্তী

পুথিখন সম্বন্ধে মতামত ।

তলত নাম দিয়া সহদয় ভদ্রলোক সকলে এই পুথিখনি পঢ়ি চাই বৰ প্ৰশংসা কৰি একোখনি ছাৰ্টিফিকেট দিছে আৰু পুথিখনি সোনকালে প্ৰকাশ কৰিবলৈ মোক উৎসাহ দিছে । তেখেত সকল আটায়ে লিখকক কবিভূষণ উপাধিৰে ভূষিত কৰিবলৈ বৰ আগ্ৰহ আৰু অভিমত প্ৰকাশ কৰিছে । ঠাইৰ অভাৱত তেখেতসকলৰ আশীৰ্ব্বাদ আৰু প্ৰশংসাপত্ৰ প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি বৰ ছুখিত হলেঁ । আৰু তেখেতসকলৰ প্ৰতি এই খিনিতে আমাৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলেঁ ।

ভদ্রলোকসকলৰ নাম—

শ্ৰীযুত দেবেন্দ্ৰনাথ সাংখ্যতীৰ্থ—অধ্যাপক,

অসম আয়ুৰ্বেদ আশ্ৰম ।

শ্ৰীযুত চন্দ্ৰকান্ত বিদ্যালঙ্কাৰ—গামেৰীমুৰী সংস্কৃতটোল ।

শ্ৰীযুত জীবেশ্বৰ শৰ্মা এম, এ বেদান্ততীৰ্থ—তেজপুৰ ।

শ্ৰীযুত বানীকান্ত শৰ্মা—তেজপুৰ লাইব্ৰেৰী ।

শ্ৰীযুত কদকান্ত দেৱ গোস্বামী—ব্যাসকুছি সত্ৰাধীকাৰী ।

শ্ৰীযুত মাধবচন্দ্ৰ ভাগবতী বি. এ. হেড মাষ্টাৰ, জাগী হাইস্কুল ।

শ্ৰীযুত উমাকান্ত শৰ্মা বি. এ. কাব্যতীৰ্থ, প্ৰাচ্য বিদ্যাবাগীশ,

চাব্ ডেপুটি কালেক্টৰ ।

শ্ৰীযুত হৰেন্দ্ৰনাৰায়ণ দত্ত—অবসৰ প্ৰাপ্ত স্কুলসমূহৰ ডেপুটি

ইনস্পেক্টৰ ।

শ্রীযুত চন্দ্রকান্ত গোস্বামী—বিহামপুর ।

শ্রীযুত হোমেশ্বর দেৱশৰ্ম্মা বি. এ.—মুগকুছি ।

শ্রীযুত প্রতাপ নাৰায়ণ চৌধুৰী—খাতাবাৰী ।

শ্রীযুত ধৰ্ম্মকান্ত শৰ্ম্মা বি. এল.—গৌহাটী ।

শ্রীযুত বহুনাথ ভট্টাচাৰ্য্য ব্যাকৰণতীৰ্থ—ধকুৱাবান্ধা ।

শ্রীযুত হৰিশ্চন্দ্ৰ ভাগবতী—হেড্ মাষ্টাৰ ককয়া এম. ই স্কুল ।

শ্রীযুত জয়কান্ত শৰ্ম্মা মিশ্ৰ কাব্য ব্যাকৰণতীৰ্থ সাহিত্য

ব্যাকৰণ শাস্ত্ৰী—ধকুৱাবান্ধা ।

(বৰভাগ কালাগ হাইস্কুল ।)

শ্রীযুত উগ্ৰকান্ত মিশ্ৰ ব্যাকৰণতীৰ্থ, সাংখ্যৰত্ন আয়ুৰ্বেদশাস্ত্ৰী
—ধকুৱাবান্ধা ।

শ্রীযুত আনুনাথ ভট্টাচাৰ্য্য বি. এ. গোৱালপাৰা ।

শ্রীযুত প্রভাত নাৰায়ণ চৌধুৰী বি, এ, খাতাবাৰী ।

শ্রীযুত প্ৰিয়কান্ত গোস্বামী স্মৃতিতীৰ্থ, স্মৃতি ব্যাকৰণশাস্ত্ৰী—

—বাসকুছি ।

শ্রীযুত বনীধৰ চৌধুৰী—মৌজাদাৰ, ধৰ্ম্মপুৰ, মৌজা ।

শ্রীযুত গিৰীশচন্দ্ৰ শৰ্ম্মা, সাহিত্য ব্যাকৰণশাস্ত্ৰী কবিৰাজ—

—ডিব্ৰুগড়

শ্রীযুত হৰপতি দেৱশৰ্ম্মা ব্যাকৰণতীৰ্থ স্মৃতিৰত্ন, ব্যাকৰণশাস্ত্ৰী

—কমলাবাৰী হাইস্কুল সংস্কৃতটোল ।

শ্রীযুত শান্তিবাম দাস ডাক্তৰ ডিব্ৰুগড় ।

সূচী ।

১ ✓	গুরু বন্দনা	১
২ ।	গণেশ বন্দনা	৪
৩ ✓	নাৰায়ণ বন্দনা	৬
৪ ।	হয়গ্রীর মাধব বন্দনা	৮
৫ ।	অষ্টমী বন্দনা	১০
৬ ।	সবস্বতী বন্দনা	১২
৭ ।	সবস্বতী বন্দনা (২)	১৪
৮ ।	শির বন্দনা	১৬
৯ ।	শির বন্দনা (২)	১৮
১০ ।	বিষেশ্বৰ বন্দনা	২১
১১ ।	কামাখ্যা বন্দনা	২৩
১২ ।	শ্রীশ্রীচূৰ্গাৰ বন্দনা	৩০
১৩ ।	শ্রীচণ্ডী করচ	৩৩
১৪ ।	শ্রীশ্রীপদ্ম কুমাৰী বন্দনা	৩৬
১৫ ।	শ্রীশ্রীপদ্মা বন্দনা	৩৮
১৬ ।	শ্রীশ্রীকালী বন্দনা	৪০
১৭ ।	কালী বন্দনা (২)	৪৩
১৮ ।	শ্রীশ্রীলক্ষ্মী বন্দনা	৪৬
১৯ ।	শ্রীশ্রীলক্ষ্মী বন্দনা (২)	৪৮

২০।	শ্রীশ্রীবাঘেশ্বরী বন্দনা	৫০
২১।	শ্রীশ্রীজয়ছর্গা বন্দনা	৫১
২২।	ইন্দ্র বন্দনা	৫৩
২৩।	শ্রীকার্ত্তিক বন্দনা	৫৫
২৪।	শ্রীশ্রীসূর্য্য বন্দনা	৫৬
২৫।	শ্রীশ্রীশীতলা বন্দনা	৫৮
২৬।	শ্রীশ্রীজগন্নাথ বন্দনা	৬১
২৭।	শ্রীশ্রীবামকৃষ্ণ ববগীত ও সংকীৰ্ত্তন	৬৫
২৮।	পাথর	৬৬

শ্রীবটুনাথ চক্রবর্তী ।

নমো গণেশায় ॥

পদ কল্পতৰু

(বন্দনা মালা)

শ্ৰীশ্ৰীগুৰবে নমঃ ॥

শিব পাদযুগং নমামি সততম্, চন্দ্ৰশেখৰম্ ।
শীৰে জটা-ভাৰং ধবলশৰীৰং পন্নগধৰম্ ॥
তব পাদ-যুগে বিদধাতু মমভক্তিবচলা ।
দেহিমে কবিত্বমবনী পুৰিতং সহউময়া ॥
নমো দেবাধি-দেবায় চন্দ্ৰাৰ্দ্ধ-কৃত-মৌলয়ে,
নমস্তে পঞ্চবক্ত্ৰায় নমো হৰিহৰাত্মনে ॥
প্রণম্য পাৰ্ব্বতী কান্তং নয়ন ত্ৰয়ভূষিতং,
লিখ্যতে বটুনাথেন পদ কল্পতৰুৰয়ং ॥

(গুৰু বন্দনা)

জয় নমো হৰিহৰ দেৱ নিৰ্ব্বিকার ।
তুমি গুৰু জগতৰ হোৱা মূলাধাৰ ॥

(পদ)

প্ৰথমে প্ৰণমো পৰং ব্ৰহ্ম নিৰাকাৰ ।
 তাৰ পাচে প্ৰণমোঁহো ব্ৰহ্মা যে সাকাৰ ॥
 সাকাৰ ৰূপেতে বন্দো বৈকুণ্ঠ বিহাৰী ।
 চতুৰ্ভুজ শঙ্খ চক্ৰ গদা পদ্ম ধাৰী ॥
 তাৰ দুই ভাৰ্য্যা বন্দেঁ। লক্ষ্মী বীণাপাণী ।
 গোকুলবিহাৰী সহ বাধিকা ৰুদ্ৰিণী ॥
 প্ৰণমোঁহো সদাশিৱ দেৱ শূলপাণি ।
 জাহ্নবী সহিতে বন্দেঁ। দেবী দাক্ষায়ণী ॥
 গণেশক প্ৰাণমোঁহো বাহন মৃষিক ।
 ময়ূৰ বাহনে বন্দেঁ। দেৱতা কাৰ্ত্তিক ॥
 ইন্দ্ৰ আদি দেৱগণে কৰোঁ নমস্কাৰ ।
 আৰু যত দেৱতাক কৰোঁ কৰযোৰ ॥
 আদি গুৰু বন্দেঁ। পিতামাতাৰ চৰণ ।
 ভাৰ্গৱ মুনিক মই কৰোঁহো বন্দন ॥
 আৰু চাৰি পিতা আছে শাস্ত্ৰৰ বচনে ।
 চিৰকাল বন্দেঁ। মই তাঁহাৰ চৰণে ॥
 হংসাবৃত পদ্ম মध्ये স্থিত যেই গুৰু ।
 মন্ত্ৰদাতা। গুৰু সহ নমস্কাৰ কৰোঁ ॥
 উত্তম জনক মই কৰোঁ যোৰ পাণি ।
 মধ্যম জনক মই কৰোঁ প্ৰিয়বাণী ॥

সমাজক প্ৰণমিলেঁ। যুৰি দুই কৰ ।
 নিন্দা নকবিবা এবে মতি অল্প মোৰ ॥
 বটু নাথে বন্দি কহে গুৰুৰ চৰণে ।
 অতি অল্প জ্ঞান মোৰ বাস বণগ্ৰামে ॥
 কামাখ্যাৰ হোতা ভেক পূৰ্ব্ব বংশধৰ ।
 তেওঁৰে বংশত জন্ম হইলেক মোৰ ॥

(নাম আৰু গীত)

জয় নমো নাৰায়ণ, গোলক বিহাৰী ।
 শঙ্খ চক্ৰ গদা পদ্ম বনমালা ধাৰী ॥

(নাম) ও সংকীৰ্ত্তন

- ১। নমো বনমালী শ্ৰীদাম সখা ।
গোবৰ্দ্ধনধাৰী কৰিও বক্ষা ॥
- ২। প্ৰণমো গোপাল দেৱ গোবিন্দ ।
শৰণ পশিলেঁ। প্ৰভু মুকুন্দ ॥
- ৩। পদে কত মধু মিলে, এগুৰু পদে ।
- ৪। কি দিয়া পূজিম্ গুৰু, কি আছে আমাৰ ।
কাম, ক্ৰোধ, আদি চয় বিপু সঙ্কে মোৰ ॥

(গীত ও নাম)

জয় নমো গজানন মূষিক বাহন,
সিন্দূর ভূষিত অঙ্গ দেখিতে শোভন ॥

— — —

(গীত) ও (সংকীৰ্ত্তন)

নমো গজানন, মূষিক বাহন,
পার্ব্বতী প্রিয় নন্দন ।
তোমাৰ চৰণে, ভজে যিটোজনে,
হয় বিঘ্ন বিনাশন ॥

— — —

নমো নাৰায়ণায় ।

নাৰায়ণ বন্দনা ॥

জয় নমো নাৰায়ণ দেবকী কুমাৰ ।
গৰুড় বাহনে প্রভু ফুৰা সৰ্বকাল ॥

পদ ॥

প্রণমেঁ হোঁ সবিতৃ মণ্ডল মধ্যস্থিত ।
সবাবো আশ্রয় তুমি সৰ্ব মূল ভূত ॥
পদাৰ আসনে তব হয় অধিষ্ঠান ।
সুবৰ্ণ কুণ্ডলে কৰ্ণ সদা শোভমান ॥

মস্তকে কিৰীটি শোভে অতি চমংকাৰ ।
 তপ্তকাঞ্চনৰ কান্তি দেহত তোমাৰ ॥
 তোমাৰ মহিমা গুণ বেদে অগোচৰ ।
 ব্ৰহ্মা আদি দেৱগণে চিন্তে নিবন্তৰ ॥
 ভক্তাধীন হোৱা প্ৰভু ভক্তৰ জীৱন ।
 মুনি ঋষি গণে ধ্যানে চিন্তে অনুক্ষণ ॥
 তোমাৰ চৰণে স্থান দিয়া নাৰায়ণ ।
 মই অতি মূঢ়মতি অতি অভাজন ॥
 চক্ৰবৰ্তী দ্বিজ হয় বটু নাথ নাম ।
 ভৃগুৰ বংশত জন্ম বাস বনগ্ৰাম ॥

নাম ।

- ১। জয় নমো নাৰায়ণ দেৱ দয়াময়,
 অনন্ত শয্যাত প্ৰভু আছিলাহা শুই ॥
 (জয় নমো নাৰায়ণ হে)
- ২। জয় হৰি কেশৱ নাৰায়ণ দেৱ মাধৱ হৰি ॥
 সত্য নাৰায়ণৰ নাম ।
- ১। এ হৰি এ সত্যনাৰায়ণ, বৃদ্ধ ব্ৰাহ্মণৰ ৰূপে
 দিলা দৰশন ।
 হৰি এ সত্যনাৰায়ণ ॥
- ২। সত্যনাৰায়ণ, দ্বাপৰ শেষে
 প্ৰকাশ ভৈলেক ব্ৰাহ্মণবেশে ॥

সত্যনাৰায়ণ। কৌস্তভ ভূষণ

দাৰিদ্ৰ দুঃখ ভঞ্জন ॥

নাম ও সংকীৰ্তন ।

(৩) হয়াসুৰ বধ কৰি আপুনি যাদৱ,
মণি কুটাঁচলে হৈলা ৰূপে হয়গ্ৰীৱ ॥

নাম ।

(৪) মণি কুটোপৰি, আসিয়া মুৰাৰি,
মাধৱে কৰিলা বাস ॥

হয়গ্ৰীৱ মাধৱ বন্দনা ॥

হয়াসুৰে বধি হৰি দেৱ চক্ৰধাৰী ।

হয়গ্ৰীৱ ৰূপ ভৈলা আপুনি মুৰাৰি ॥

পদ ।

নমো দেৱ মাধৱ ।

যতুকুলে যাদৱ ॥

মধু কৈটভক মাৰি

পৃথিৱী স্ৰজিলা হৰি

মুৰাসুৰে বধ কেতু,

মুৰাৰি নামৰ হেতু ।

হয়াম্বুবে বধ কৈলা ।
 হয়গ্রীর কপ ভৈলা ॥
 মণিকৃটে কৃতবাস ।
 ভৈলা প্রভু শ্রীনিবাস ॥
 ন ভৈলেঁ। সেরাৰ পাত্ৰ,
 কেৰল প্রণমো মাত্ৰ ॥
 মাধব কৰাঁহা দয়া ।
 দিয়ো মোক পদ ছায়া ।
 হয়গ্রীর শ্রীচৰণে,
 বটুনাথ দেৱে ভনে ॥
 সমস্ত সমাজে ঢাকি,
 শ্রীমাধব বোলা ডাকি ॥
 বন গ্রামে বাসভূমি
 দয়া কৰাঁ চক্ৰপাণি ।

কীৰ্ত্তন ।

হয়গ্রীর মাধৱ দেৱ,
 বিনাশিলা হয়গ্রীর ॥

(কীৰ্ত্তন ও নাম)

হবে যাদৱ,

হয়গ্রীর মাধৱ;

হয়গ্রীর মাধৱ কৃষ্ণ হবে ।

অষ্টমী বন্দনা

- ১নং বাসুদেব ঘৰে দৈবকী উদৰে
গোকুলত জন্ম ধৰে ॥
- ২নং নমো দা-মোদৰ দৈবকী কুমাৰ
বাসুদেব নাম ধৰে ॥

পদ

বাতি মধ্যভাগে অষ্টমীৰ যোগে
ৰোহিনী জয়ন্তী পাই ।
দৈবকীৰ স্তন সেই কৰি পান
পর্য্যক্ষে আচন্তু শুই ॥

এনে নাৰায়ণ কৰহ চিন্তন
তপ্ত কাঞ্চনৰ আভা ।
ভূজ দুই ধাৰি অন্নহাস্য কৰি
ভূবন কৰিছে শোভা ॥

নিলোৎপল প্রায় নয়ন শোভয়
দেখি সৰ্ব্বদুঃখ হৰে ।
কৌস্তভ ক্রীবৎস শোভিত উৰঙ্গ
কিৰীটি শোভিত শিৰে ॥

ভূজ চাৰিখন অতিবিতো পণ
আজান্ন লম্বিত হয় ।
দক্ষিনোৰ্দ্ধ কৰে গদা শোভা ধৰে
অধঃহস্তে পদ্য লয় ॥

বাম উৰ্দ্ধ কৰে শঙ্খ শোভা কৰে
অধহস্তে চক্ৰধৰ ।

কঙ্কন কেয়ুৰ বনমালা আৰ
শোভা কৰে মনোহৰ ।

এই নাৰায়ণ মুক্তিৰ কাৰণ
সদা চিন্তে যোগীবৰ ।

দৈবকী বালক ত্ৰৈলোক্য পালক
এভবে কৰা উদ্ধাৰ ॥

ওহে সাধুজন এৰা অন্যমন
সদা বোলা নাৰায়ণ ।

নেজানু ভকতি কৰহো প্ৰণতি
তব পদে দিয়া স্থান ॥

বটুনাথ অতি জ্ঞানহীন মতি
তব পদে মাগো স্থান ।

গৰুড় বাহন বাধিকাৰ-মন
এভবে কৰ মোচম ॥

গীত

আজি নন্দ ঘৰে মঙ্গল ধ্বনি, লভিলেক পুত্ৰ যশোদাৰাণী
চলা সখি সবে চাওঁ গৈ আমি ॥

নাম—মুখ্য যে চান্দ্ৰত শ্ৰাবণ মাসত ।
অষ্টমী তিথিক পাই ॥

দৈবকী উদৰে কৃষ্ণ জন্ম ধৰে ।

বোহিণী জয়ন্তি লই ॥

শ্রীশ্রীসবম্বতৈ নমঃ ॥

সবম্বতী বন্দনা ॥

জয় জয় বীণাপানি, সৰ্ব বিদ্যা প্রদায়িনী,
তুমি মুখ দোষ নিবাৰিণী ॥

পদ

শুরু বস্ত্র পরিধান, শুরু পদে অধিষ্ঠান,
তুমি দেবি বীণাবাদ্যবতা ।

বাস আদি কবি যত, সৰ্ব বিদ্যাবিশাৰদ,
তাসম্বাক দিছাহা কবিতা ॥

কুন্দেন্দু ধবল কান্তি, মুক্তা জিনি দন্ত পান্তি;
কণ্ঠে থাকি দিয়া বিছাদান ।

তুমি সৰ্বগুণাধিতা, বিষ্ণু বক্ষঃস্থল স্থিতা,
সৰ্বলোকে পূজে শ্রীচরণে ।

যাক তুমি কৰা দয়া———কুমতিক এৰাইয়া,
সভামধ্যে হয় সে পণ্ডিত ।

ব্রহ্মা আদি দেৱগণে, পূজে সদা শ্রীচরণে,
তুমি মাতা সৰ্বত্র বন্দিত ॥

পূৰ্ণচন্দ্র জিনি আভা, মুখ পদ কৰে শোভা,
নমো নমো বাক্যপ্রদায়িনী ।

যাৰ প্রতি তুমি কণ্ঠ, সকলে তাহাৰ নষ্ট.
তাৰ মুখে নাহে শুভ বাণী ।

বাহ্যক কৰাঁহা দয়া, তুমি মাতা বিষ্ণু জায়া,
 মুখে তাৰ কবিত্ব অমৃত ।
 কৰাঁ দেবি কৃপা দান, দিয়া মোক শ্ৰীচৰণ,
 দূৰ কৰাঁ জাড্য দোষ যত ॥
 বটুনাথ অল্পমতি দয়া কৰাঁ সবস্বতী,
 তব পদে মাগোঁ হো শৰণ ।
 ভাবিয়োক সভাসদ, এহি সবস্বতী পদ,
 সবে ভাৰাঁ ই বান্ধা চৰণ ॥
 বনগ্রামে বাসভূমি, দয়া কৰাঁ বীণাপাণি,
 কণ্ঠে থাকি দিয়া অনুমতি ।
 নাহি জ্ঞান বুদ্ধি বল, বন্ধা কৰা সৰ্বকাল,
 দিয়ঁ জ্ঞান মোৰে সবস্বতী ॥

কীর্তন

আই সবস্বতী আই, তোম্ভাৰ বৈকুণ্ঠতে ঠাই,
 হাতে বীণাধৰি, বীণা ধ্বনি কৰি
 ফুৰা বেদগান গাই ॥

(২) সবস্বতীৰ বন্দনা ।

নমে সবস্বতী, পদ্মাসনে স্থিতি,
মুখে মনোহৰ হাঁসি ॥

পদ

বন্দেঁ। সবস্বতী, পদ্মাসনে স্থিতি,
তুমি বাক্য প্রদায়িণী ।
যাৰে কৰা দয়া, দিয়া পদচ্ছায়া,
সেয়ে হয় মহাজ্ঞানী ॥
বীণা হাতে ধৰি, বীণা ধ্বনি কৰি কৰি,
ফুৰা বেদ গুণ গাই,
পুস্তক লেখনী, অজ্ঞান দলনী,
তোমাৰে হস্তে শূৰায় ॥
পূৰ্ণ চন্দ্র সম, মুখ নিকপম,
সুন্দৰ ধবল দেহে ।
আজানু লম্বিত, চিকুৰ কুঞ্চিত,
দেখি মুনি মনমোহে ॥
উচ্চ নিতম্বিণী, ঈষত হাঁসিণী,
মুখ দোষ বিনাশিনী ।
পীণ পয়োধৰে, কিবা শোভাকৰে,
তুৰাৰ শুভ্র বসনী ॥

চক্রবর্তী দ্বিজ, জীরনাথানন্দজ,
বটু নাথ দেরে ভনে ।

তব পদচ্ছায়া, দিয়ঁহা অভয়া,
কহয় বাণী চরণে ॥

(১) (গীত ও নাম) ও সংকীৰ্তন

নমো সবস্বতী, পদ্মাসনে স্থিতি,
পুস্তক বীণা ধাৰিণী ।

ধবল বসনা, বিবিধ ভূষণ,
সদা কৰা বীণা ধ্বনি ॥

(২)

নমো বীণাপাণি, পূৰ্ণ চন্দ্রজিনি,
ধবল দেহৰ কান্তি ॥

(৩) (আৰতি গীত)

নমো বীণাপাণি, ঈষত হাসিণী,
তুয়াৰ কৰ্পূৰ বেশ ।

বেশ, বেশ, বেশ, অতি শুভ্র বেশ,
বেশ—বেশ—বেশ—বেশ ॥

গীত ।

আই সবস্বতী আই, তোমাৰ বৈকুণ্ঠতে ঠাই,
শুকুলা বসন কৰা পৰিধান-
শ্বেত পদে অধিষ্ঠান ॥

নমঃ শিবায় ।

(শিব বন্দনা)

শির তুমি গঙ্গাধর—

কণ্ঠেতে বাসুকি শোভে বাস ব্যাঘ্র ছাল ॥

পদ

কৈলাশশীখর মধ্যে বরুসিংহাসন ।
 উমাসহ একাসনে আছে পঞ্চানন ॥
 স্বামীৰ চৰণে ধৰি পুছিলন্ত সতী ।
 প্রাণীদেহে কিকপতে কৰা ক'ত স্থিতি ॥
 মহাদেৱে বুলিলেক, পাৰ্ব্বতীক চাই ।
 যেহি যেহি স্থানে থাকেঁ শুনিয়ে নিশ্চয় ॥
 মূলাধাৰে চতুৰ্দলে কুণ্ডলিণী স্থান ।
 স্বয়ন্তু কপতে মই তাত বিদ্যমান ।
 স্বাধিষ্ঠান নামে পদ যিটো বড়দল ।
 মহাবিষ্ণুকণী তাত পালেঁহো সকল ॥
 মণিপুৰে মহাকুজ নাম জানা তুমি ।
 সকলো প্রাণীক নাশ কৰোঁ তাত আমি ॥
 অনাহতে থাকেঁ মই হইয়া ঈশ্বৰৰ ।
 সকলো দেৱতা গণে পূজে নিবন্তৰ ॥
 ষোড়শ দলেতে মই সদা শিব হওঁ ।
 আজ্ঞাতে সাক্ষাত শির তোমাকে জনাওঁ ॥

সহস্র দলেতে মোর বিন্দুকপে স্থিতি ।

মিলনে জীরই পায় নিৰ্বান মুকুতি ॥

শিববাক্যে হর্ষ পিছে লভিলা পার্বতী

ভূমিত পৰিয়া পদে কৰিলা প্রণতি ॥

দেৱ দেৱ মহাদেৱ সৰ্ব দেৱ সাব ।

ই ভব সাগৰে মোক কৰাহা নিস্তাৰ ॥

মহাদেৱ পদে বোলে বটুনাথ দেৱ ।

একমন হৈয় সৱে সেৱা সদাশিৱ ॥

কামৰূপে বাস হয় ভৃগু বংশে জন্ম ।

শিৱ পদে ভক্তি মাগোঁ বাস বনগ্ৰাম ॥

নাম

(১) জয় জয় সদাশিৱ দেৱ দিগম্বৰ ।

(দেৱ দিগম্বৰ) শিবে শোভে শশীকলা হাতত ত্ৰিশূল ॥
সংকীৰ্তন (২) জয়ো নমো সদাশিৱ বৃষভ বাহন ।

সতী দেহ কান্ধে কৰি ফুৰা ত্ৰিভুবন ।

(৩) নমো মহাদেৱ ত্ৰিশূলী ভৱ ।

জগত জনৰ তুমিহে জীৱ ॥

গীত

জয় নমো বিকপাক্ষ দেৱ পঞ্চানন ।

ত্ৰিশূল আঘাতে কৈলা দৈত্য বিনাশন ॥

নাম ।

- ১। এ—ক্রীড়া করে শববনে দেৱ পঞ্চানন,
অগ্নি অংশে, শববনে জন্ম ষড়ানন ॥
- ২। শিব চৰণে মনাই ভজো (এ) মনাই ভজো এ
শিব চৰণে মনাই ভজো ॥

শিব বন্দনা (২)

নমো দেৱ মহেশ্বৰ, ত্ৰিশূল ডম্বৰ ধৰ,
মহাদেৱ দেৱ দিগম্বৰ ॥

পদ (ত্ৰিপদী)

জয় দেৱ সদাশিৱ, তুমি জগতৰ জীৱ,
প্ৰণমোঁহো দেৱ গঙ্গাধৰ ।
মহাদেৱ পশুপতি, তুমি অগতিৰ গতি,
জয় জয় দেৱ দিগম্বৰ ॥
ব্যাহ্ৰছাল কটিতটে, প্ৰীতিমন্ত বিজয়াতে,
অৰ্কচন্দ্ৰ শোভে যাৰ ভালে ।
বৃষভ বাহন যাৰ, ভূত প্ৰেত অনুচৰ,
বজত সমান দেহ জলে ॥

বামে শোভে দাক্ষায়ণী, জটাজুটে মন্দাকিনী
প্রণমোঁহো দেৱ বিশ্বেশ্বৰ ।

ওহে জগন্নাথ দেৱ, নীলকণ্ঠ নামতব,
ভাস্মভূষা ভূষিত শৰীৰ ॥

মহাকাল কালী সঙ্গে, থাকা সদা বতি বন্দে
কণ্ঠে শোভে বাসুকি ভূষণ ।

পঞ্চ মুখ নেত্র তিনি, অগ্নি সূৰ্য্য চন্দ্র জিনি
এইকপ চিন্তে যোগীগণ ॥

তুমি জগতৰ কৰ্ত্তা, কদ্রুৰূপে তুমি হৰ্দ্দা,
তুমি আদি জগতৰ গুৰু ।

নমো দেৱ ত্ৰিপুৰাৰি, উমাকান্ত নাম ধাৰী,
সদা শিৱ প্ৰভু কল্পতৰু ॥

নাজানোঁ মিনতি স্তুতি, কৃপা কৰা পশুপতি,
অন্তে যেন তব নাম আসে ।

ই দাসক কৰা দয়া, দিয়া তব পদ ছাঁয়া,
প্ৰাণ যেন যায় তব পাশে ॥

বটুনাথ অল্পমতি, বনগ্ৰামে হয় স্থিতি,
শিৱ পদে মাৰ্গোঁহো ভকতি ।

সমস্ত সমাজে ঢাকি শিৱ শিৱ বোলা ডাকি,
শিৱ পদে কৰাহা প্ৰণতি ॥

(নাম)

শিৱ তুমি গঙ্গাধৰ,

কপালেতে অৰ্দ্ধচন্দ্ৰ হস্তেতে ত্ৰিশূল ॥

(নাম ও গীত)

এ শিৱ চলিলা এ, হিমালয় ঘৰে,

তোমাৰ চৰণসেৱে নগৰ ঈশ্বৰে ।

— — —

বিশ্বনাথৰ নাম ।

জয় জয় বিশ্বনাথ, বাৰাণসী তটে,

কাশীধাম শ্ৰজিলাহা ত্ৰিশূল অগ্ৰেতে ॥

জয় নমো বিশ্বনাথ ॥

গীত ।

বিবাহ কাৰণে

দেৱ পঞ্চাননে

বৃষভে চৰিয়া যায় ।

নন্দীভৃঙ্গী আদি

অনুচৰ গণে,

শিৱক বেঢ়িয়া ধায় ॥

— — —

বৃষভ বাহন, বাসুকি ভূষণ,
বামে সদা শক্তিধৰ ।

এনে শঙ্কৰৰ, বাচক অক্ষৰ,
প্ৰণমো ব-কাৰ বৰ ।

যতে ততে স্থিতি দেৱ পশুপতি,
জগদ্ব্যাপী মহেশ্বৰ ॥

জগতৰ কৰ্তা, জগতৰ হৰ্তা,
য-ৰূপে প্ৰণমেঁ হৰ ॥

শিৱ পুৰাণত, বশিষ্ঠ বচিত
স্তোত্ৰ শিৱ ষড়ক্ষৰ ।

বটুনাথ দেৱ চিন্তে সদাশিৱ
মুখে বোলা বিল্বেশ্বৰ ॥

নাম ও গীত ।

(১) বিল্বেশ্বৰ সদাশিৱ জগতৰ জীৱ,
কপিলীৰ দুক্ষ হেতু তব প্ৰাৰ্থৰ্ভাব ।

(জয় নমো সদাশিৱ) ।

(২) বিল্বেশ্বৰ বামভাগে আছয় পাৰ্ব্বতী,
কপিলীৰ দুক্ষ দেখি বিশ্বাচলে স্থিতি,
জয় নমো বিল্বেশ্বৰ ।

(৩) এ—জয় শিৱ, এ—জয় জগত জীৱ
এ জয় শিৱ এ—

এ জয় নমো মহেশ্বৰ ॥

(গীত ও নাম) ও সংকীৰ্ত্তন

নমো মহেশ্বৰ, ভালে শশীধৰ,

জটামধ্যে মন্দাকিনী

বামভাগে স্থিতি, আপুনি পার্বতী,

যাৰ নাম দাক্ষায়নী ॥

- (৪) বৃষভে চৰিয়া ত্ৰিশূল ধৰিয়া, সদা ফুৰে মহাদেৱ ॥
হে বাম বাম বৃষভে চৰিয়া ॥

শ্ৰীশ্ৰীকামাখ্যায়ৈ নমঃ ।

কামাখ্যা বন্দনা ।

কামাখ্যা কামদা, সৰ্ব্বত্র সিদ্ধিদা,

জয় জয় দাক্ষায়নী ॥

পদ ।

সূৰ্য্য চন্দ্ৰ যুত, কৰ্ণ বিলসিত,

কুক্কুম পীত বৰণী ।

কনক বচিত, হাৰে বিভূষিত,

চাক কণ্ঠ কশু জিনি

লোল জিহ্বাগোট, ত্রিনেত্র শোভিত,
অভয় ববদ হস্ত ।

অক্ষসূত্র আৰ, হস্তে শোভে যাব,
প্রণমে দেব সমস্ত ॥

ত্রিদশ নবেশে, ভারয় বিশেষে,
এই সিদ্ধ কামেশ্বরী ।

অকন নলিনী, বক্ত পদ্মাসনী,
নবীন যৌবন ধারী ॥

পদ যুগ স্থিত, শরহৃদয়ত,
সদা মুক্ত কেশদাম ।

শিশু ববি সম, অকণ বসন,
সর্ব কামেশ্বরী নাম ॥

সহাস্র বদনা, কোবক দশনা,
বিপুল সম্পদ দাত্রী ।

স্নিগ্ধ চাক কেশ, কুঞ্চিত সুরেশ,
অনন্ত জগত ধাত্রী ॥

উচ্চত থাকিয়া, ভক্তি নম্র হিয়া,
সূর্য্য চন্দ্র হেন দেবে ।

নমে পদ যাবে, জীৱন সঞ্চাবে,
কটাক্ষতে কাম দেবে ॥

পরন গামিনী, নীলাঙ্গি বাসিনী,
যোনি মুদ্রা স্বকপিনী ।

এই অষ্ট ভাগে, সুর-নব-নাগে,
চিন্তে পদ দুই খানি ॥

শত সূৰ্য্য সম, কচি অনুপম,
প্রদীপ্ত অগ্নি প্রকাশ ।

ধৰ্ম্ম অর্থ কাম, পায় মোক্ষ ধাম.
অন্তেতে কৈলাসে বাস ॥

দেৱীৰ কৃপায়, সৰ্ব্ব সুখ পায়,
কদাপি ক্লেশ ন হয় ।

ভাবা সৰ্ব্বজন, কামাখ্যা চৰণ.
অৱশ্যে মোক্ষ পাৱয় ॥

বটুনাথ ভণে, কামাখ্যা চৰণে,
সংসাৰ ক্লেশিত কায় ।

ভূদেৱ সন্তান, অতীৰ অজ্ঞান,
অন্তে তব পদ পায় ॥

(নাম)

- (১) আই ভৱানি, এ তুমি দাম্প্ৰায়নী ।
প্রাণক ত্যজিলা তুমি স্বামী নিন্দা শুনি ॥
- (২) ওমা কামাখ্যা ওমা নীলাচলে স্থিতি ।
তোমাৰ চৰণ পূজে ব্ৰহ্মা পশুপতি
ওমা কামাখ্যা ও ॥

গীত ।

কামাখ্যামা নীলাচলে ব্রজে কাত্যায়নী ।
দক্ষঘৰে দাক্ষায়নী কৈলাসে ভবানী ॥

—**—

শ্রীশ্রীহুর্গায়ৈ নমঃ ।

জগত তাবিনী হুর্গা হুর্গতি নাশিনী ।
সর্বলোকে কৰে পূজা চৰণ হুখনি ॥

পদ ।

সুৰথে পুছিলন্ত মেধসক প্রতি ।
কোন বা উপায়ে হুর্গা লভিব সম্প্রতি ॥
মেধস কহিল সুৰ থক দয়া কৰি ।
হুর্গাৰ মহিমা গুণ বর্ণিতে নোৱাৰি ।
প্রসন্ন হইয়া বৰ দিয়ে দেৱগণে ।
বৰ দান হেতু হুর্গা বধে দৈত্যগণে ॥
মেধস বুলিলা পিছে সুৰথৰ প্রতি ।
ভবানী চৰণ বিনে অণ্ডে নাহি গতি ॥

পূজিয়ো আপুনি ৰাজা দুৰ্গতি নাশিনী !
 তোমাক হইবে তুষ্ট আপুনি ভবানী ॥
 প্ৰথমে কৰিয়ো ৰাজা কায় কাষ্টামন ।
 গন্ধ পুষ্প ধূপ দীপ কৰা আয়োজন ॥
 মুনি বাক্য শুনি ৰাজা গৈলা নদী তীৰ ।
 স্বহস্তে নিৰ্মান মূৰ্ত্তি কৰিলা দুৰ্গাৰ ॥
 যথাশক্তি আসনাদি বোড়শোপচাৰে ।
 দেবীৰ চৰণ পূজে অতি ভক্তি ভৰে ॥
 ছাগ পশু মহিষ যে হংস পাৰাৱত ।
 আপোন শৰীৰ বক্ত দিয়ে যে বহুত ॥
 হেন মতে পূজা কৰে সুৰথ ৰাজন্ ।
 ত্ৰেতাতে কৰয় ৰামে শৰতে বোধন ॥
 কলিৰ মনুষ্য আমি কি আছে আমাৰ ।
 কি দিয়া কৰিব পূজা চৰণে তোমাৰ ॥
 অল্প মাত্ৰ গন্ধ পুষ্প ধূপ দীপ আনি !
 তোমাৰ চৰণ পদে সমৰ্পিলেঁ। আমি ॥
 পুত্ৰ সম ৰক্ষা কৰা ভক্তিহীন জনে ।
 ভক্তি যেন থাকে সদা তব শ্ৰীচৰণে ॥
 দ্বিজ বটুনাথ বোলে বন্দিয়া ভৱানী ।
 অন্ত কালে তব পদে স্থান দে জননী ॥
 বনগ্ৰাম বাস হয় অতি অল্পমতি ।
 তোমাৰ চৰণে মাতা মাগোঁহো ভকতি ॥

[গীত] ও সংকীৰ্তন ।

- ১ নং কি দিয়া পুজিব মাতা কি আছে আমাৰ ।
ধন জন আদি কৰি সকলো তোমাৰ ॥
- ২ নং পর্য্যুষিত অন্ন আৰ দধি পাৰাৰত ।
তাক খাই সুখে দুৰ্গা যায় কৈলাসক ॥

—*—

[নাম]

- ১ নং হাতে ত্ৰিশূল লৈ আছে ভৱানী ।
মহিষ মৰ্দ্দিনী সিংহ বাহিনী ॥
- ২ নং জয় জয় নাৰায়নী দুৰ্গতি নাশিনী ।
(দুৰ্গতি নাশিনী) সঙ্কটে কৰিও ৰক্ষা
তুমি নাৰায়নী ॥

—•—

শ্রীশ্রীদুর্গাৰ বন্দনা ॥

জয় দুর্গাভবানী মহিষ মৰ্দ্দিনী ।

জয় নমো নাৰায়নী ॥

পদ ।

জটায়ুত শিব অৰ্দ্ধেন্দু শেখৰ
নয়ন ত্ৰিতয় শোভা ।

পূৰ্ণেন্দু সদৃশ বদন প্ৰকাশ
সুতপ্ত কাঞ্চন আভা ॥

সুপ্ৰতিষ্ঠ দেহা দৃষ্টি মনো মোহা
আতিকে নব যৌৱন ।

সৰ্ব্ব অলঙ্কাৰে কিবা শোভা কৰে
অতীৱ চাক দশন ॥

পীন পয়োধৰ যোগী মনোহৰ
ত্ৰিভঙ্গ ভঙ্গিমা যাৰ ।

মহিষ মৰ্দ্দিনী শুভ্ৰ বিনাশিনী
দশ ভূজ মনোহৰ ॥

ভূজ দশ খান মৃগাল সমান
দশ অস্ত্ৰে শোভাকৰে ।

দক্ষিণে ত্ৰিশূল খড়্গ চক্ৰ আৰ
তীক্ষ্ণ বান শক্তি ধৰে ॥

খেট পূর্ণ চাপ পাশয়ে অক্ষুশ
ঘণ্টা বাম কৰ তলে ।

বিচ্ছিন্ন মস্তক মহিষ কণ্ঠক
ভেদি দেবী পদ মূলে ॥

দৈত্য আবিভূত দেবী শূল দ্রুত
বক্ষত নিৰ্গত অস্ত্র ।

বল্লাবল্লীকৃত সৰ্ব্ব শৰীৰত
বক্ত বহে নয়নত ॥

ভূজঙ্গ পাশেবে বেষ্টিত শৰীৰে
ক্রকুটি ভীষণান্ ।

বাম হস্তে পাশে আৰু দৈত্য কেশে
কৰে দেৱী আকৰ্ষন ॥

কধিৰ বমন দেৱীৰ বাহন
সিংহৰ মুখে শোভয় ।

ছুৰ্গা দক্ষ পদ সিংহৰ পৃষ্ঠত
বক্ত পদে বিৰাজয় ॥

বাম পদানুষ্ঠ কান্ধে সুপ্রতিষ্ঠ
কিঞ্চিদৃন্ধে মহিষৰে ।

মিলি দেবগণ হয় এক মন
এইকপ ধ্যান কৰে ॥

২ নং

হিমালয় ঘবে মেনকা উদবে
 তোমার নাম উমা আছিল।
 কৈলাশ শিখবে শিরব মন্দিবে
 তব নাম ছুর্গা ভৈলা ॥

নাম ও গীত ॥ সংকীৰ্ত্তন ।

মৃগেন্দ্র বাহিনী নগেন্দ্র নান্দনী
 তুমি দেবী দাক্ষায়নী ।
 নীলাচলে তুমি কামাখ্যা কপিনী
 কুম্ভুম পীতবৰ্ণী ॥

শ্রীশ্রীচণ্ডিকায়ে নমঃ ॥

শ্রীচণ্ডী করচ ।

বন্দনা

নবছুর্গা মহামায়া শিরব ঘরনী ।
 গনেশ কার্ত্তিক মাতা দেবী কাত্যায়নী ॥

পদ ।

মার্কণ্ডেয় কহিলেক ব্রহ্মাদের প্রতি ।
 চণ্ডীর করচ সিদ্ধি কহিয়ে সম্প্রতি ॥

কোনোবা প্রকাৰে সিদ্ধি নেজানোহে মই ।
 সি সকল কথা প্রভু কথা সমুদাই ॥
 ব্রহ্মা বুলিলেক পাছে মার্কণ্ডেয় ঠাই ।
 অতি গুহ্যতম নাম শুনিয়ে নিশ্চই ॥
 যাহাৰ পাঠতে হয় পুণ্যৰ উদয় ।
 সি সকল কথা মই কওঁ সমুদয় ॥
 শৈল পুত্ৰী নাম হয় প্রথমে দেবীৰ ।
 দ্বিতীয়ে ব্রহ্ম চাৰিণী নাম পার্বতীৰ ॥
 তৃতীয়তে চন্দ্র ঘণ্টা, কুম্ভাণ্ড চতুৰ্থে ।
 পঞ্চমতে স্কন্দমাতা কাত্যায়নী ষষ্ঠে ॥
 কালবাত্ৰী সপ্তমে, অষ্টমে মহাগৌৰী ।
 সিদ্ধি দাত্ৰী নৱ দুৰ্গা জ্ঞানী নিষ্ঠা কৰি ॥
 এহি নব নাম পাঠে সৰ্বসিদ্ধি হয় ।
 মনৰ বাসনা সিদ্ধি জানিও নিশ্চয় ॥
 অগ্নিৰ মধ্যত পৰি জপি এই নাম ।
 বিষম দুৰ্গমে স্মৰি পায় পৰিত্ৰাণ ॥
 চণ্ডীৰ কৰচ এই যি কৰে পঠন ।
 অপমৃত্যু নাশ তাৰ হয় সৰ্বক্ষণ ॥
 মহাবৈৰী মধ্যে বণে পৰে যেই জন ।
 সকলো ভয়তে বক্ষা পায় সেই ক্ষণ ॥
 সঙ্কটত মুক্তি আৰু মৃত্যুতে মোক্ষ পায় ।
 চণ্ডীৰ কৰচ ব্রহ্মা হৰি হবে গায় ॥

এই স্তৱ লিখে ব্যাসে মাৰ্কণ্ডে পুৰাণে ।
 পয়াৰ ছন্দত মই কৰিলোঁ ব্যাখ্যাণে ॥
 এক বাৰ মুখে বোলা দুৰ্গা দুৰ্গা নাম ।
 দ্বিজ বটুনাথ কহে বাস বনগ্ৰাম ॥
 ভকতি বিহীন মই অতি অল্প মতি ।
 দুৰ্গাৰ চৰণে সদা মাগোঁ হো ভকতি ॥

(গীত)

কামাখ্যা মা নীলাচলে, ব্ৰজে কাত্যায়নী ।
 দক্ষ ঘৰে দাক্ষায়নী কৈলাসে ভবানী ॥

নাম ও গীত

নবদুৰ্গা মহামায়া শিৱবৰ্ষকণী ।
 ব্ৰহ্মা আদি দেবে সেবে চৰণ দুখানী ॥

(২) আই পদ্মাবতী আই, তোমাৰ পদবনে ঠাই,
হংস যানে চৰি অষ্ট নাগে বেড়ি ।

ফুবানানা পূজা খায় ॥

(নাম)

পদ্মাবতী আই তুমি আস্থিক জননী ।

পাতাল বাসিনী নাম, নাগৰ ভগিনী ॥

শ্ৰী শ্ৰী পদ্মা বন্দনা ।

(২নং) বন্দেঁ। পদ্মাবতী হংস যানে গতি
পদ বনে হয় যাৰ স্থিতি ॥

পদ ।

জবংকাক মুনি জায়া আস্থিক জননী ।

শিৱৰ ঔৰসে জন্ম নাগৰ ভগিনী ॥

নাগকুল বন্ধা হেতু তোমাৰ জনম ।

নাগেশ্বৰী নাম হয় সেইহে কাৰণ ॥

পদবনে জন্ম হেতু নাম পদ্মাবতী ।

সৰ্বদা তোমাৰ ৰূপ ষোড়শী যুৱতী ॥

বিষ বিনাশিনী বুলি নাম বিষহৰী ।

জগত মঙ্গল হেতু কহে জগদ্ গৌৰী ॥

নাগকুল বন্ধা হেতু কহে নাগ মাতা ।
 অনন্তাদি নাগে ধৰি থাকে দণ্ড ছাতা ॥
 মনস্কাম পূৰ্ণ কৰা সেইহে মনসা ।
 স্নু হী বৃক্ষে আই তুমি সদা কৰা বাসা ॥
 নয়ন ত্ৰিতয় হেতু নাম ত্ৰিনয়নী ।
 জগত পালন কৰ্ত্তী জগত জননী ॥
 ভক্তৰ মানস সিদ্ধি কৰাৰ কাৰণ ।
 সিদ্ধিদাত্ৰী নাম হয় শাস্ত্ৰৰ বচন ॥
 পদ্মাৰ দ্বাদশ নাম যে কৰে পঠন ।
 মনৰ মানস সিদ্ধি হয় সৰ্ব্বক্ষণ ॥
 পদ্মপুৰাণত আছে এই পদ্মা নাম ।
 ত্ৰিসন্ধ্যা পাঠতে হয় সিদ্ধ মনস্কাম ॥
 শ্লোক ছন্দে বিৰচিত পদ্ম যে পুৰাণ ।
 পয়াৰ ছন্দেতে মই কৰিলো বচন ॥
 দ্বিজ চক্ৰবৰ্ত্তী কহে বটুনাথ নাম ।
 ভাৰ্গৱ গোত্ৰত জন্ম বাস বনগ্ৰাম ॥

নাম ও গীত ॥

জয় নমো বিষ হৰি শিবৰ কুমাৰী ।
 পাতাল বাসিনী নাম নাগেৰ ভগিনী
 আই পদ্মাবতী আই তোমাৰ পদ্মবনে ঠাই ।
 হংশযানে চৰি অস্তনাগে বেঢ়ি
 ফুৰা নানা পূজা খায়

শ্রী শ্রীকালী বন্দান ।

(১নং) বন্দেঁ। শ্যামা কালী, দেবী মুণ্ডমালী,
সঙ্গে ফুবে ডাকিনী যোগিনী ।

(২নং) বন্দো শ্যামা কালী, দেবী মুণ্ডমালী,
শ্মশানালয় বাসিনী ॥

পদ ।

কবাল বদনী শিরব ঘরুণী
ঘোর রূপ বিচ্যমান ।

আউল সব কেশ চতুর্ভূজ বেশ
দক্ষিণ কালিকা নাম ॥

মুণ্ডমালা গলে, সদা শোভা করে
বাম হস্তে ছিন্ন শিব ।

বাম উর্দ্ধ করে মহাখড়্গ ববে
শোভা করে শঙ্করী ॥

দক্ষিনোর্দ্ধকর ববদান পর
অধোহস্তে ভয় হারী ।

মহা মেঘ সম রূপ অনুপম
সদা হয় দিগম্বরী ॥

কণ্ঠত লম্বিত মূণ্ডালি গলিত
 কধিব চর্চিত অঙ্গ ।

শব বিসম্বট ছুর্কণে ছুগোট
 কুণ্ডলক কবে ব্যঙ্গ ॥

বিকট দশন কবাল বদন
 পীনোন্নত পয়োধর ।

শর হস্ত আনি কাঞ্চি কপে তুমি
 পিন্ধি আছা কটি পর ।

হাসি মুখ প্রান্ত গলিত শোনিত
 বঞ্জিত বদন খনি ।

ঘোর বারকবী মহা ভয়ঙ্করী
 শ্মশানালায় বাসিনী ॥

বাল সূর্য্য সম জ্বলি ত্রিনয়ন
 অতি উচ্চ ঘোর দন্ত ।

মুক্তা হার চুম্বি দক্ষিনত লম্বি
 চিকুবে শোভা কবন্ত ।

শর কপ শির, প্রভু মহাদের,
 হৃদয়তে অধিষ্ঠান ।

চতুর্দিশে বেড়ি, ঘোর বার কাবী,
 ফুবয় শৃগালগণ ॥

মহাকাল সঙ্গে, বতি বস বঙ্গে,
 বতি পতি বিনোদিনী ।

(নাম) ও সংকীৰ্তন ।

হাতে খড়্গা ধৰি বিমুক্ত কেশী ।

নাচে বৰ্ণস্থলে উলঙ্গ বেশী ॥

— — —

(২) কালী বন্দনা

কালী কৰাল বদনী ।

শিৱ হৃদে শোভে পদ শাশান বাসিনী ॥

— — —

পয়াৰ ॥

কৰাল বদনী দেবী উলঙ্গ বেশিনী ।

খড়্গা মুণ্ড বৰাভয় ভূজচাৰিখানি ॥

গলে লম্বে মুণ্ডমালা সূন্দৰ দৰ্শন ।

ঘোৰতৰ মুৰ্ত্তি দেখি কম্পে দৈত্যগণ ॥

উলঙ্গ বেশিনী তুমি শাশান বাসিনী ।

চৰণ তলতে শুই আছে শূলপানি ।

ছিদ্ৰ পায় চণ্ডমুণ্ড বধি আছ' তুমি ।

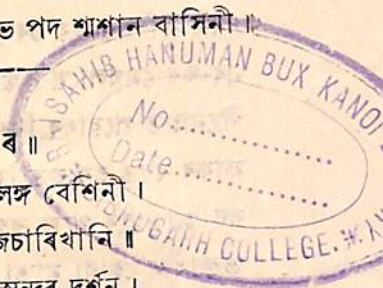
জগত তাৰিণী নামে বটে স্বৰ্গভূমি ॥

বুনবুন শব্দে বাজে চৰণে নুপূৰ ।

কোকনদ জিনি পদ নৰ নাগ সূৰ ।

নিয়মে পূজয় মাত একান্ত অন্তৰে ।

টলবল কৰে ভূমি তব পদ ভৰে ॥

ঠাৰে ধৰে বহি স্তুতি কবে দেৱ সৱে ।
 ডাৰিষ কুসুম সম ওষ্ঠাধৰ শোভে ॥
 ঢাক ঢোল বাজে তব শ্ৰীতি হয় মনে ।
 নমস্কাৰ কৰোঁ মাতৃ ! তোমাৰ চৰণে ॥
 তোমাৰ চৰণে সদা ভক্তি মাগো আমি ।
 থমকিছ পদ তলে দেখি নিজ স্বামী ॥
 দয়া কৰা শ্যামা কালী হইয়া স্তম্ভিৰে ।
 ধৰণী কম্পিত হয় চৰণৰ ভৰে ।
 নব-কৰ মেথলায়ে কঙ্কাল শোভিত ।
 পীনোন্নত পয়োধৰ বিশাল বন্ধত ॥
 কাফৰ বণত হয় যত দৈত্য সৱ ।
 বহু আড়ম্বৰে পূজে ব্ৰহ্মা আদি দেব ॥
 ভক্তাধীন হোৱা মাতা ভক্তৰ জীবনী ।
 মায়াতীতে পায় তব চৰণ দুখানী ॥
 ডাকিনী যোগিনী সঙ্গে ফুৰাহ সদায় ।
 ৰুধিৰ মাংসই তব শ্ৰীতি ওপোজায় ॥
 লহ লহ জিহ্বা মেলি ৰণে ফুৰা ঘূৰি ।
 বহয় মলয় বায়ু তব শিৰোপৰি ॥
 শব ৰূপ শিৱ হৃদি পদ তল খিনি ।
 ষড়্‌গন মাতা দক্ষ যজ্ঞ বিনাশিনী ।
 সকলোৰে পূজিবৰে নহয় শক্তি ।
 ছলাছলি দিয়া পূজে যতেক মূৰ্তী ॥

ক্ষমা কৰা শ্যামা কালী অধম জনৰে ।
 শৰণ পৰিলেঁ। মাতা বন্ধা কৰা মোৰে ॥
 চক্ৰবৰ্তী দ্বিজৱৰ ভেক নাম ধৰে ।
 নীলাচলে থাকি সদা পূজে কামাখ্যাৰে ॥
 তাঁহাৰ বংশত জন্ম বটুনাথ নাম ।
 দীননাথামুজ হয় বাস বনগ্ৰাম ।

(১) গীত ।

আই মহাকালী আই—

তোমাৰ শ্মশানতে ঠাই

মহাকাল সঙ্গে ফুৰা বতি বঙ্গে

ডাকিনী বোগিনী লৈ ॥

(২) গীত ।

কৰাল বদনী কালী উলঙ্গ বেশিনী ।

খড়া মুণ্ড বৰাভয় শোভে চাৰি পানি ॥

(৩) গীত ।

শ্যামা কালী বন্ধাকালী এ—দক্ষিণ কালিকা ॥

মুণ্ডমালা ছলে গলে কৰ্ণে যুগ্ম শৰ ॥

(৪) . নাম ।

কালী কৰাল বদনী ।

শৰহুদি এক পদ উলঙ্গ বেশিনী ॥

(৫) জয় জয় কালী, দেবী মুণ্ডমালী,
যাঁহাৰ চৰণ ভৰে কম্পিত ধৰণী ॥

— — —

শ্ৰী শ্ৰীলক্ষ্মী বন্দনা ।

(১) বন্দে লক্ষ্মী মহামায়া গৌৰ বৰ্ণ বিষ্ণুজায়া
নমো লক্ষ্মী জগত জননী ॥

ত্ৰিপদী ।

নবীন বয়স যাৰ সুযৌৱন চিৰকাল
স্থূল যাৰ হয় গণ্ডস্থূল ।

পৰুবিশ্ব ফল প্ৰায় ওষ্ঠাধৰ শোভা হয়
আকুঞ্চিত ক্ৰলতা যুগল ॥

পীনোন্নত স্তন দুই অতি শোভা তটী হয়
মণিকুণ্ডলেতে শোভা কৰে ।

বৰ্ত্বূল যে মুখ খান শিৰ সীমন্ত ভূষণ
পদ যে স্বস্তিক দুই ধৰে ॥

সুবৰ্ণ কুণ্ডল ছুই ছুই কৰ্ণে শোভাপায়
কঞ্চুক আবদ্ধ দেহ যাব ।

পীন পায়োধৰ পৰে হাব সদা শোভাকৰে
দেখি লাগে অতি চমৎকাৰ ॥

মৃগাল সদৃশ কৰ কেয়ূৰ কটকোজ্বল
পদ্ম আৰু শ্ৰীফল ধাৰিণী ।

মেখলা ভৰণ শোভা তপ্ত কাঞ্চনৰ আভা
নানা অলঙ্কাৰে সুশোভনী ।

সুশোভন বস্ত্ৰখান শৰীৰৰ পৰিধান
তাকে দেখি ভূলে নাৰায়ণ ।

ছুই পাৰ্শ্বে ছুই নাৰী থাকয় চামৰ ধৰি
পদ্মৰ আসনে অধিষ্ঠান ॥

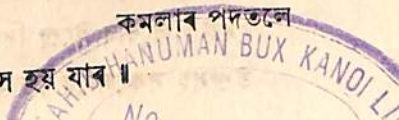
ছুই হস্তী শুণ্ড দিয়া সততে ভৃঙ্গাৰ লৈয়া
যাহাৰ কৰায় সদা স্নান ।

স্নেহ স্পৰ্শে ছুই কৰী থাকে যাকে সেৱা কৰি
তুমি মাতা জগত কাৰণ ॥

গন্ধৰ্ব্ব কিন্নব নৰে স্তুতি কৰে সুবাসুৰে
এই পদে ভক্তি হৌক মোৰ ।

দ্বিজ বটুনাথে বোলে
বনগ্ৰামে বাস হয় যাব ॥

কমলাৰ পদতলে

নাম ।

আই লক্ষ্মী কমলা এ—

এ পদ্যবনে স্থিতি

তুই হস্তি গা ধুরাই ইন্দ্র সহিতি ॥

আই কমলা (এ)

(২নং) শ্রীশ্রীলক্ষ্মী বন্দনা ।

নমো লক্ষ্মী মহামায়া তুমি বিষ্ণুজায়া ।

পদ্মর আসনে তুমি থাকহ বসিয়া ॥

পদ ।

সাংগর মধ্যত তুমি আছা লুকাইয়া ।

তুর্কাসার শাপ হেতু ইন্দ্রক ত্যজিয়া ॥

ইন্দ্রক এবিয়া গৈয়া সাংগেবে থাকিলা ।

তব হেতু দেব দৈত্যে সমুদ্র মথিলা ॥

ধনন্তরী উঠে ঘট লৈয়া অমৃতব ।

তাক দেখি দেবগণ আনন্দ অন্তব ॥

মন্বনে উঠিলা দেবী জগত ঈশ্বরী ।

বৈকুণ্ঠেতে লৈয়া যায় আপুনি শ্রীহরি ॥

আক উঠে ঐবারত উচ্চৈঃশ্রবা হয় ।

পারিজাত পুষ্প তরু তাতে ইন্দ্রে পায় ॥

সেইকাল ধরি ইন্দ্রে দিয়াছ অভয় ।

ইন্দ্রসহ সকলোরে তোমাকে পূজয় ॥

বাম পাৰ্শ্বে ইন্দ্ৰানীয়ে ধৰয় উৎপল ।
 তুই নাৰী চামৰেতে বিঞ্চে চিবকাল ॥
 তয়ু এইকপ দেখিলন্ত সুৰেশ্বৰ ।
 ইন্দ্ৰসহ গৈলা তুমি অমৰ নগৰ ।
 ইন্দ্ৰসহ স্বৰ্গে পূজে যত সুৰাসুৰে ।
 মৰ্ত্যতে পূজয় মাতা মনুষ্য সকলে ॥
 তব গুণ বৰ্ণাইতে নাহিকে শকতি ।
 তোমাৰ চৰণে মাতা মাগোঁহো ভকতি ॥
 দীননাথানুজ হয় অতি অল্লাভ্যাস ।
 বটুনাথ নাম ধেয় বনগ্রামে বাস ॥
 দোষাদোষ নধৰিবা অতি অল্পমতি ।
 কমলা চৰণে সদা মাগোঁহো ভকতি ॥

(গীত) ও সংকীৰ্ত্তন ।

আই মহালক্ষ্মী আই তোমাৰ পদাবনে ঠাই
 পদাবন এৰি ইন্দ্ৰ সঙ্গে কৰি ফুৰা মৰ্ত্তে পূজা খায় ॥

(নাম)

আই লক্ষ্মী কমলা এ পদাবনে স্থিতি ।
 তুই হস্তী গা ধুৱাই ইন্দ্ৰই সহিতি ॥

নাম ও গীত ॥ সংকীৰ্ত্তন ।

মৃগেন্দ্র বাহিনী নগেন্দ্র নন্দিনী
জয় দুৰ্গা বাঘেশ্বৰী ॥

— — —
গীত ॥

আই বাঘেশ্বৰী দেৱ বাঁহগুৰি
তব প্ৰাচুৰ্ভাব ঠাই ।
গোপাল সকলে গো চাৰণ কালে
পূজয় পতঙ্গ লই ॥

নাম ।

বাঘেশ্বৰী মহা মায়া খ্যাত ভৈলা তুমি ।
তব প্ৰাচুৰ্ভাব হয় দেৱ বাঁহৰ গুৰি ॥

—*—

শ্ৰীশ্ৰীজয়দুৰ্গা বন্দনা ।

জয় দুৰ্গা ভৱানী দেৱী ত্ৰিনয়নী
জয় নমোঁ মহেশ্বৰী ॥

পদ ।

বাহন সিংহৰ শশাঙ্ক শেখৰ
মৰকত কান্তি দেহা ।
ভূজ চাৰিখানি মহেশ ঘৰুণী
ৰূপ অতি মনো মোহা ॥

দক্ষে শঙ্খ চক্র বামে ধনুশৰ
সদায়ে শোভা কৰয় ।

ভালে ত্ৰিনয়ন শোভে অনুক্ষণ
আমুক্ত অঙ্গদ হয় ॥

গলে শোভে হাব অতি চমৎকাৰ
কঙ্কন শোভিত ভুজে ।

কটিত মেখলা চৰণে নৃপুৰ
অতীব উজ্বল সাজে ।

ছুৰ্গম তাৰিণী ছুৰ্গতি নাশিনী
সৰ্ব্ব ছুঃখ বিঘাতিনী ॥

বহুব নিশ্চিত কুণ্ডল ছুগোট
কৰ্ণত কৰে শূৰনী ॥

মোৰে পদ ছায়া দিয়ো মা অভয়া
চৰণে কৰোঁ প্ৰণতি ।

মই অভাজন অতীব অজ্ঞান
তব পদে দিয়া স্থিতি ॥

চক্ৰবৰ্তী দ্বিজ জীৱনাথঙ্গজ
বচে জয়ছুৰ্গা ধ্যান ।

বটুনাথ নাম বাস বনগ্ৰাম
তব পদে দেহ স্থান ॥

নাম ও গীত ও সংকীৰ্ত্তন ।

শুস্ত বিনাশিনী (দেবী) নিশুস্ত ঘাতিনী ।

বক্তবীজ নিসূদনী (চণ্ড প্রমথিনী) ॥

গীত ॥

আই ভগৱতী আই তোমাৰ কৈলাশতে ঠাই
সিংহে চৰিয়া মৰ্ত্ত্যেতে আসিয়া

ফুৰা নানা পূজা খায় ॥

ইন্দ্র বন্দনা ।

জয় নমো পুৰন্দৰ স্থিতি ঐৰাবতে
বাহাৰ চৰণ সেৱে কমলা সহিতে ॥

পদ ।

সহস্ৰ লোচন দেৱ স্বৰ্গৰ ঈশ্বৰ ।

ঐৰাৱত হস্তী হয় বাহন বাহাৰ ॥

কৰিকৰ সম উৰু বন্ধ যে বহল ।

বদন পঙ্কজ শোভে অতি চমৎকাৰ ॥

দীৰ্ঘতৰ হস্ত দুই দেখিতে সুন্দৰ ।

কিৰীট শিৰত শোভে কৰ্ণত কুণ্ডল ॥

গ্ৰীৱাতে সূৰ্ণ হাৰ কৰয় উজ্জ্বল ।

কেয়ুৰ ভূষিত হস্ত কৰে জল মল ॥

বক্তোৎপল ধাৰী শোভে নানা অলঙ্কাৰ ।
 দেৱতা গন্ধৰ্বৰ পূজে চৰণ যাহাৰ ॥
 গন্ধৰ্বৰেতে গীত গায় নাচয় অপ্সৰী ।
 ছুপাশে চামৰ ধৰি থাকে ছুই নাৰী ॥
 সিংহাসন গত সদা দেৱ পুৰন্দৰ ।
 বামেতে ইন্দ্ৰাগী ধৰি থাকয় উৎপল ॥
 যাৰ অঙ্গে শোভা পায় সৰ্ব সুলক্ষণ ।
 সৰ্ব অলঙ্কাৰে শোভা কৰে অনুক্ষণ ॥
 এইকপ ইন্দ্ৰে পূজা কৰে যিটো জন
 স্থিৰ লক্ষ্মীলাভ হয় বেদৰ বচন ॥
 ইন্দ্ৰৰ আদেশ পালি বৰ্ষে জলধৰ ।
 বৃষ্টি জল হেতু জন্মে নানা শস্য ফল ॥
 দিব্য চক্ষু হীন মই অতি অভাজন ।
 বটুনাথ দেৱে বচে ইন্দ্ৰৰ বন্দন ॥
 কামৰূপ ধামে জন্ম বাস বনগ্ৰাম ।
 চক্ৰবৰ্তী বংশে মোৰ হইলেক জন্ম ॥
 ইন্দ্ৰৰ চৰণে সদা কৰোঁ নমস্কাৰ ।
 জ্ঞান নাহি হৈল মোৰ গুৰু ভজিবাৰ ॥

নাম ।

শচীপতি পুৰন্দৰ সহস্ৰ লোচন ।
 আন দেৱ সবে সেৱে যাহাৰ চৰণ ॥

গীত ও সংকীৰ্ত্তন । বৰ গীত ।

- ১। সহস্ৰ লোচন দেৱ গজেন্দ্ৰ বাহন ।
যাহাৰ হস্তত বজ্ৰ কৰিছে শোভন ॥
- ২। সহস্ৰ লোচন দেৱ গজেন্দ্ৰ বাহন
অহল্যা হৰণ হেতু সহস্ৰ লোচন ॥

শ্ৰীকাৰ্ত্তিক বন্দনা ।

জয় বন্দেঁ। ষড়ানন যাৰ পিতা পঞ্চানন
ময়ূৰ বাহনে যাৰ গতি ॥
ত্ৰিপদি ।

নমেঁ। ষড়ানন দেৱ যাৰ পিতা মহাদেৱ
জয় নমেঁ। দেৱ সেনাপতি ।

শৰ বনে জন্ম হয় ষড়ানন নাম থয়
ময়ূৰ বাহনে যাৰ গতি ॥

শোভে ধনুৰ্বাণ হাতে 'তীক্ষ্ণ শক্তি সমধিতে
দেব বৈৰী নাশৰ কাৰণ ।

ইন্দ্ৰ আদি দেবগণে আগে লৈয়া যাৰ বণে
দৈত্যগণ কৰে সংহাৰণ ॥

ত্ৰিপুৰাদি দৈত্যগণে প্ৰকাৰে নাশিলা বণে
তোমা হেতু দৈত্যৰ নিধণ ।

ছয়টি তোমাৰ মাতৃ কাত্যায়ণী পালয়িত্ৰী
ক্ৰৌঞ্চ দ্বীপে স্থিতি কোনক্ষণ ॥

বটুনাথ দ্বিজ বোলে কার্ত্তিকৰ পদতলে
 বনগ্রামে হয় যে বসতি ।

শুনা ওহে সাধুজন এই কার্ত্তিক বন্দন।
 ঐ চৰণে মাগোঁহো ভকতি ॥

(গীত)

শৰবনে জন্ম ষড়ানন নাম
 ময়ূৰ বাহন গতি ।

তোমাৰ চৰণে সেৱি নাৰীগণে
 হয় বল পুত্রবতী ॥

(নাম) ও সংকীৰ্ত্তন ।

জয় নমো ষড়ানন পার্বতী নন্দদ

শৰবনে জন্ম হেতু নাম ষড়ানন

জয় নমো ষড়ানন এ ॥

—

শ্ৰীশ্ৰীসূৰ্য্য বন্দনা ।

প্রণমো ভাস্কৰ অদিতি কুমাৰ

ত্রিলোক প্রকাশকাৰী ॥

পদ ।

ওহে দিবাকৰ কাশ্যপ কুমাৰ

জবা পুষ্প জিনি শোভা ।

জগতৰ সেবা

তুমি সূৰ্য্যদেৱ

সংসাৰক কৰা প্রভা ॥

আপুনি সবিতা ব্রহ্মণ বন্দিতা

গায়ত্ৰী বেদতে গণি ।

সকল ব্রাহ্মণে বন্দয় চৰণে

তুমি মুক্তি প্রদায়িনী ॥

সাত ঘোৰা জুৰি বথে ফুৰাঘূৰি

সুমেক মধ্যত কৰি ।

সৰ্বপাপ হৰ আপুনি ভাস্কৰ

সৰ্ব অন্ধকাৰ হাৰী ॥

তব নাম গুণ বৰ্ণিতে অক্ষম

জগতৰ নাশা ভয় ।

তব তেজ পাই প্ৰাণী জন্ম হয়

অন্তে তব তেজে লয় ॥

বটুনাথ দেৱ আত্ম জ্ঞানাত্মাৰ

তোমাত মাগোঁ শৰণ ।

বাস বনগ্ৰাম কামৰূপ ধাম

তব পদে দেহ স্থান ॥

বড়গীত, (নাম) ও সংকীৰ্ত্তন ।

জয় নমো দিবাকৰ অদिति নন্দন ।

তোমাৰ তেজেতে দীপ্ত হয় ত্ৰিভুবন ॥

গীত ।

প্ৰণমো ভাস্কৰ দেৱ দিবাকৰ
 কাশ্যপ মুনি কুমাৰ ।
 তব তেজ পাই প্ৰাণী জন্ম হয়
 অন্তে তব তেজে লয় ॥

শ্ৰীশ্ৰীশীতলা বন্দনা ।

বন্দোহেঁ শীতলা দেবী চৰণ ছুখানি ।
 ব্ৰহ্মা আদিদেৱে সেবে যুৰি ছুই পানি ॥

পদ ।

প্ৰণমেঁ শীতলা দেবী বাসভ বাহিনী ।
 চিৰকালে থাকে হৈয়া উলঙ্গ বেশিনী ।
 সুবৰ্ণ কলসী আৰু সূৰ্য সন্মাজ্জনী ।
 মস্তক উপৰে কৰে অধিক গুৰনী ॥
 স্কন্দ বলিলেক এবে মহাদেৱ প্ৰতি ।
 শীতলাৰ স্তব প্ৰভু কহিয়ো সম্প্ৰতি ॥
 যেই মতে বিষ্ণোটক হৰয় বিনাশ ।
 সেই সৰ মোৰে প্ৰভু কৰিয়ো প্ৰকাশ ॥
 মহাদেৱে কহিলেক স্কন্দক শুনাই ।
 বিষ্ণোটক বিনাশৰ শুনিয়ে উপায় ।

মইও বন্দনা কৰোঁ শীতলা চৰণ ।
 যাহাৰ স্মৰনে হয় ৰোগ বিনাশন ॥
 বিস্ফোটক ভয়ে যাক কৰে আক্ৰমণ !
 শীতলা শীতলা বুলি কৰয় স্মৰণ ॥
 বিস্ফোটক দাহ তাৰ শীত্ৰে নষ্ট হয় ।
 মনুষ্যৰ দেহে কিম্বা চক্ষুতেই হয় ॥
 তাহাৰ ঔষধ এই জানিবা নিশ্চয় ।
 জ্বৰ দগ্ধ হয় কিম্বা পুতি গন্ধ হয় ॥
 মনুষ্যৰ শৰীৰত যেই ৰোগ হয় ।
 শীতলা স্মৰণ মাত্ৰে সৰে পায় লয় ॥
 বিস্ফোটক দাহে যাৰ জীৰ্ণ কলেবৰ ।
 অমৃত বৰ্ষিনী দেবী কৰয় শীতল ॥
 গল, গণ্ড, গ্ৰহ ৰোগ আৰু অন্ত্ৰ ৰোগে ।
 মনুষ্যৰ শৰীৰত ভোগ কৰি থাকে ॥
 শীতলা স্মৰণ মাত্ৰে সকলো পলায় ।
 নালাগে ঔষধ মন্ত্ৰ অন্ত্ৰ যে উপায় ॥
 আপুনি শীতলা দেবী বন্ধা কৰা মোক ।
 আৰ যত শৰীৰত আছে অন্ত্ৰ ৰোগ ॥
 অন্ত্ৰ কোনো দেৱতাক নাজানোঁহো মই ।
 শীতলা স্মৰণ বিনে অন্য নাহি হয় ॥
 মৃগাল সূত্ৰৰ সম নাভি হৃদি স্থিতা ।
 যি জনে সমাক্ৰুপে হয় ভক্তি যুতা ॥

উপসৰ্গ নষ্ট আৰু পাছে শান্তি হয় ।
 জলৰ মধ্যত থাকি শীতলা পূজয় ॥
 ঘোৰ বিস্ফোটক ৰোগ গৃহে নাহি হয় ।
 শীতলা কৃপাতে তাৰ সৰ্ব্বত্রতে জয় ॥
 যাৰে তাৰে এই স্তব তুমি ন কহিবা ।
 ভক্তি শ্রদ্ধা যুক্ত যেই তেওঁকে কহিবা ॥
 স্কন্দ পুৰানত আছে ব্যাস বিৰচিত ।
 মই পদ বিৰাছিলেঁ। পয়াৰ চন্দত ।
 দোষাদোষ ন ধৰিবা মতি অল্প মোৰ ।
 বটুনাথ নাম ধেয় বনগ্রামে ঘৰ ॥
 কামাখ্যাৰ হোতা ভেক আছিল। পূৰ্বত ।
 তেওঁৰ বংশত এবে মই ভৈলো জাত ॥

নাম ।

- ১। আই দেবী শীতলা এ ।
 ২। এ আই আহিলা এ বাসভ বাহনে,
 বাৰবৈণী সঙ্গে লৈয়া বহিলা আসনে ।

৩। এ আই আহিলা এ

গীত ও সংকীৰ্ত্তনবড়গীত ।

- ১। প্রনমেঁ। শীতলা দেবী চৰণ তোমাৰ ।
 মাৰ্জ্জনী কলস সূৰ্প মস্তক উপৰ ॥
 ২। প্রনমেঁ। শীতলা দেবী আপুনি মঙ্গলা ।
 বাসভ বাহনে তুমি অমৃত সিঞ্চিলা ॥

শ্রীশ্রীজগন্নাথ বন্দনা ।

নাম ।

জয় নমো জগন্নাথ দেবগণ সঙ্গে ।

হলধর সুভদ্রা সহমন বঙ্গে ॥

পদ ।

সমুদ্র তীরে আছে নীল গিৰিবর ।

তাহান মধ্যত আছে পদ্মশতদল ॥

পদ্ম মধ্যভাগে আছে বহু সিংহাসন ।

সেই বথে প্রকাশন্ত ব্রহ্ম সনাতন ॥

বামভাগে প্রকাশয় সুভদ্রা ভগিনী ।

বথ অধো ভাগে থাকে ব্রহ্মা শূলপানি ॥

ব্রহ্মা ক্রুদ্র আদি কৰি যত দেব সবে ।

যোৰ হাত কৰি আছে নানা ভক্তিভাবে ॥

চাৰি বেদ সাৰ বুলি জান নিষ্ঠ কৰি ।

স্বজনে আবৰি আছে দাক্ষ ব্রহ্মহৰি ॥

জয় জগন্নাথ দেৱ সৰ্বদেৱ সাৰ ।

নবীন নিৰদ ঘন শ্যাম কলেবর ॥

নেজানো ভজন স্তুতি কৰোহো প্রণতি ।

তোমাৰ চৰণে সদা বোক মোৰ মতি ॥

শমনে ধৰিছে কেশে নাই সেই জ্ঞান ।

পাতক চাৰোক ডাকি বোলা নাৰায়ণ ॥

জগন্নাথ পদে বোলে বটু নাথ দেরে ।
এভব বন্ধনে মোক মুক্ত কৰা এরে ॥

নাম ও সংকীৰ্তন ।

জয় নমো জগন্নাথ দৈবকীব স্মৃত ।
সুভদ্রা ভগিনী সহ ষোহিনীৰ পুত ॥

গীত নাম ।

জয় নমো জগন্নাথ দেৱ চক্ৰপানি ।
বলভদ্র সহ শোভে সুভদ্রা ভগিনী ॥

গীত ।

ভৈৰবী বিমলা দেবী জগন্নাথ ভৈৰব ।
ঘনুচাৰ সঙ্গে ৰাজা সমপিলা সব ॥

নাম ও বড়গীত ।

নমো দেব জগন্নাথ নীল বৰ্ণ আভা ।
নীলগিৰি শৃঙ্গে পৰে নীলধ্বজে শোভা ॥

শ্ৰীশ্ৰীগুৰবে নমঃ ॥

বৰ গীত ও সংকীৰ্তন ॥

সখি হে গুরু পদ মই ভাবিয়া না পাওঁ,
এ ভব বন্ধন মোৰ এৰাই না যায় ;
সখি হে গুরু পদ মই ভাবিয়া না পাওঁ ॥

পদ ।

স্বয়ম্ভু যে মূলাধাৰে, চতুৰ্দলে স্থিতি কৰে,

ডাকিনী শক্তিক সঙ্গে লই ॥

মহাবিশ্ব স্বাধিষ্ঠানে, বিৰাজিত সৰ্ব্বক্ষণে,

শাকিনী সহিতে একে ঠাই ।

দশ দল মণিপুৰে, মহাকুদ্র স্থিতি কৰে,

বাকিনী শক্তিৰ সহচৰ ।

হৃদয়ে দ্বাদশ দল, অনাহত সুকমল,

লাকিনী সহিতে মহেশ্বৰ ॥

বিশুদ্ধাখ্যে ষোড়শাৰে, সদাশিৱ, বাস কৰে,

কাকিনী সহিতে সৰ্ব্বকালে ।

আজ্ঞা চক্ৰে শিৱ হয়, থাকে বাকিনীক লয়

মুক্তি দাতা প্ৰতিষ্ঠিত ভালে ॥

মহাপদ্মে ষোড়শাৰে, ত্ৰিকোন নিলয়ান্তৰে,

নানাকপে থাকে সৰ্ব্বমূল ।

সদা গুৰু পদ তলে, বটুনাথ দ্বিজে বোলে,

মতি মোৰ বওক সমতুল ॥

শিৱৰ বৰগীত ॥

নমো গিৰি শঙ্কৰ,

দেৱ দিগম্বৰ

ভোলানাথ তুমি গঙ্গাধৰ ॥

পদ ।

ওহে দেৱ মহেশ্বৰ, শিৰে শোভে জটাভাৰ
বৃষভ বাহন বিশ্বেশ্বৰ ।

জয় নমো হৰি হৰ নীলকণ্ঠ নাম ধৰ
বিভূতি ভূষিত কলৱৰ ॥

স্বয়ম্ভু যে মূলাধাৰে, চতুৰ্দলে স্থিতিকৰে
জয় নমো দেৱ মৃত্যুহৰ ।

দেৱ দেৱ পশুপতি, তুমি অগতিৰ গতি,
অভয় বৰদ হস্ত যাৰ ॥

বৃষভ বাহনে গতি, ওহে দেৱ উমাপতি,
ত্রিশূল উষক ধাৰী আৰ ।

শশাঙ্ক শোভিত ভাল, কটিতটে ব্যাঘ্ৰ ছাল,
কৰা তুমি জগত উদ্ধাৰ ॥

বটুনাথ দীন অতি, ক্ষমা কৰা পশুপতি,
শিৱ পদে মাগোঁহো ভকতি ।

ই দাসক কৰা দয়া, দিয়া মোক পদ ছায়া
বনগ্ৰামে হয় যে বসতি ॥

কালীৰ বৰগীত ও সংকীৰ্ত্তন ॥

জয় জয় মহাকালী কবাল-বদনী ।
 স্বামী হৃদি পদ দিয়া আছা উলঙ্গিনী ॥
 তুমি মাতা দান্ধায়নী শ্মশানবাসিনী ।
 সকল মঙ্গল দাত্ৰী ভয় নিবাৰিনী ॥
 ছিন্নমস্তা ধূমাবতী বগলা কমলা ।
 ভৈৰৱ নাদিনী দেবী সকল মঙ্গলা ॥
 ডাকিনী যোগিনী সৱ ফুৰে তব সঙ্গে ।
 মহাকাল সহ সদা থাকা বতি বঙ্গে ॥
 চণ্ডমুণ্ড বধিয়ে চামুণ্ডা ভৈলা নাম ।
 এভৱ সাংগৰে মোক কৰাঁ পৰিত্ৰাণ ॥
 কালিকাৰ পদভাবি বটুনাথে কয় ।
 তোমাৰ চৰণে যেন সদা চিত্ত বয় ॥

শ্ৰীশ্ৰীৰামকৃষ্ণৰ বৰগীত ও সংকীৰ্ত্তন ॥

জয় জয় নাৰায়ণ নিকুঞ্জ বিহাৰী ।
 গোপিকা বমণ দেব বৈকুণ্ঠতে হৰি ॥

পদ ।

গিৰি গোবৰ্দ্ধন ধাৰী দৈবকী কুমাৰ ।
 তোমাৰ মহিমা গুণ বেদে অগোচৰ ॥
 নিৰাময় নিৰ্বিকার নিল্লেপ নিষ্কিয় ।
 সকলোৰে আত্মৰূপে তুমি অতি প্ৰিয় ॥

মায়াতে মোহিত কৰা, মায়াতে উদ্ধাৰ ।
 তব মায়া খণ্ডাইতে শক্তি আছে কাৰ ॥
 তুমিহে সৃজন বন্ধা কৰাহা সংসাৰ ।
 পুনৰ্কাৰ কৰা তুমি পৃথিবী উদ্ধাৰ ॥
 দ্বিভুজ মূৰলীধাৰী তুমি নাৰায়ণ ।
 গীত বস্ত্ৰ পৰিধান কৌমুভ ভূষণ ।
 কহে বটুনাথ দেৱ শ্ৰীকৃষ্ণৰ চৰণে !
 বাধাকৃষ্ণ পদে ভক্তি মাগোঁ সৰ্বক্ষণে ॥

সাধৰ ।

- ১ । বংশলগ্নৰ সংযুক্তা অষ্টভ্ৰাতা সমন্বিতা ।
 কৃষ্ণ বস্ত্ৰাবৃত গাত্ৰা চত্ৰেশ্বৰী নমস্ততে ॥
 বংশধৰ নাম যাৰ সেয়ে মধ্যে বয় ।
 আঠফালে আঠ ভাই বেঢ়িয়া থাকয় ॥
 কৃষ্ণবৰ্ণ চিৰা কানি উৰ্দ্ধে বান্ধি থয় ।
 পুৰুষৰ শিৰে উঠি আনন্দে ফুৰয় ॥
 বটু নাথ কবি কহে নেভাবিবা আন ।
 এনেকুৱা কিবা আছে দিয়া সমিধান ॥
- ২ । চতুঃপক্ষ সমায়ুক্তম্ মুখে স্মৰ্শ্ৰু সমন্বিতম্ ।
 ভাণ্ডাৰস্থং সদা দেবং তৈলকান্তং নমস্ততে ॥

পাখা আছে পক্ষী নহে উৰিয়া ফুৰয় ।

ছয় ভৰি আছে তাৰ বুলিয়া ফুৰয় ॥

মুখত আছয় দাড়ি মনুষ্য নহয় ।

শূড় আছে কিন্তু তাক হস্তী মূবুলয় ॥

মনুষ্যৰ ভবালত কৰি থাকে বাস ।

যাহাৰ সৰুতে কৰে সকলো বিনাশ ॥

কবি ঝটুনাথে কহে শুন এই কথা ।

এনেকুৱা জন্তুবোৰ থাকয় সৰ্ব্বথা ॥

৩। চক্ৰবৎ পৰিচালনং কৃতং ধীবৰ বক্ষিতম্ ।

বংশ খন্দ মহাভাগং কুৰ্মকপং নমস্ততে ॥

কুৰ্মৰ ক্ৰোৰত বহি আছে বংশধৰ ।

তাহাক সবলে বাথে মীন ঘাতি নৰ ॥

তন্তৰ উদ্ধাৰ যদি তাহাতে কৰয় ।

কুলালৰ চক্ৰ যেন ঘূৰিয়া থাকয় ॥

বটুনাথ কবি কহে কৰি সমাদৰ ।

ইটো কিবা যন্ত্ৰ হয় কহিও সত্তৰ ॥

৪। পদশিৰ হীনদেবঃ খন্দবস্ত্ৰেন নিশ্চিতঃ ।

নানা বৰ্ণ ধৰাঃ লোকাঃ ত্ৰমেব ভঙ্কসি যদি ॥

খন্দ খন্দ কৃত সেই পিছে জৰা লয় ।

নৰৰ সদৃশ জন্তু শিৰ পদ নাই ॥

ইটো জন্তুই যদি মানুহক গিলি ধৰে ।

নানা কপ ধৰি লোকে ফুৰয় সংসাৰে ॥

কহে বটুনাথ কবি ইটো নহে ভন্দ ।

নেলাগে পণ্ডিতজন মূৰ্খ নহে ধন্দ ॥

৫ । খন্দ বাসং সমাকৃষ্য বহু সূত্রেণ নিশ্চিতম্ ।

নানা দ্রব্য সমায়ুক্তং জলঙ্গেশ্বরী নমস্তুতে ॥

সূতাৰে নিশ্চিত হয় মুখে ছুই জৰি ।

তাহান মধ্যতে আছে নানা বস্তু ভৰি ॥

পুৰুষৰ স্কন্ধে দেবী উঠিয়া ফুৰয় ।

এনে কিবা জন্তু আছে কোৱা এবে ভাই ॥

চক্ৰবৰ্ত্তী কবি কহে নহে কথা টান ।

সকলে জানিব পাৰে নেভাবিব আন ।

৬ । পানিস্থিতোহিমৌ নবৈসারিনশ্চ ।

বৃক্ষশ্চনামঃ নচসোহপি বৃক্ষঃ ॥

স্কন্ধো পবীতং নচকাপি বিপ্রঃ ।

তাৰণে বৌতি নতাৰনে নৈব ॥

পানিত থাকয় সিটো লুবলই মাছ ।

বৃক্ষ নামে নাম হয় নহি হয় গাছ ॥

বন্ধে আছে যজ্ঞসূত্র বিপ্রপুত্র নই ।

মাৰিলে ক্ৰন্দন জুৰে নামাৰিলে নয় ॥

বটুনাথ কবি কয় শুনা ইটো কথা ।

কাৰো কাৰো ঘৰে থাকে জানিও সৰ্ব্বথা ॥

৭ । সৰ্দৈক পত্রযাতো যোহি বৃক্ষ ।

পত্রাগ্ৰেছিন্নঃ তৰুচিত্র বন্নঃ ॥

ভক্ষন্তিলোকাঃ পত্রবৃক্ষমূলম্ ।
 একেন পত্রেণ বিনশ্চতি সং ॥
 একপত্রে জন্ম ধবে আব পাত নাই ।
 পাতৰ আগত আছে ছিন্নভিন্ন হয় ॥
 মূল বৃক্ষ পাত সব মান্নুহেই খায় ।
 ইটো কিবা হয় এবে কহিও নিশ্চয় ॥
 বটুনাথ কহে ইটো অণ্ড নাভাবিবা ।
 খাব নেজানিলে পাছে বহু কষ্টপাবা ॥

৮।

নেত্রাঃ বহবঃ নহিসহস্রাক্ষঃ ।
 অবণ্যেবাসঃ নচ বামচন্দ্রঃ ॥
 জটাধারীচ নচত্রিপুৰাবী ।
 নহি ভল্লুকশ্চ মুখে স্মশ্রুধারী ॥
 বহুত নয়ন ধারী নহে বজ্রধারী ।
 শিবে শোভে জটা ভাব নহে ত্রিপুৰাবী ॥
 ভল্লুক নহয় তাৰ মুখে আছে দাড়ি ।
 বনত কৰিছে বাস নহেবাবনাৰী ॥
 বটুনাথ কবি কহে জানিবা নিশ্চয় ।
 ইটো কিবা দ্রব্য হয় কহিও আমায় ॥

অন্ত

জাননী ।

লিখকৰ ছপাহৈ ওলাব ধৰা আন আন কিতাপ :—
পদকল্পতৰু (বন্দনামালা) ; পাঠবোধিনি ১ম ভাগ ; দশ-
কৰ্মানুস্থান (গীতমালা) ; কবিতা কুসুম (সাথৰ মালা) ;
পুষ্পোৎসব গণনা (যোটন শুদ্ধি) ।

প্ৰাপ্তিস্থান—

শ্ৰীবটুনাথ চক্ৰবৰ্তী কবিত্ৰয়ণ

পোঃ বনগ্ৰাম সাং বনগ্ৰাম
কামৰূপ ।

শ্ৰীযুত গিৰীশ্ চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা ব্যাকৰণ শাস্ত্ৰী,
কবিৰাজ :

পোঃ আঃ বিহাবাৰী

সাং নতুন আমোলাপতি

জেলা ডিব্ৰুগড় (আসাম)

শ্ৰীযুত মহেন্দ্ৰনাথ চক্ৰবৰ্তী

পোঃ আঃ পাট্‌গ্ৰাম

সাং জঙ্গবা

জেঃ জলপাইগুৰি